

МЕББМ Қазақстан-Ресей медициналық Университеті

Орындаған: З.С. Дүйсенбай
Қабылдаған: А.Ә. Байманова
Факультет: Жалпы медицина
Группа: 211Б

ТАҚЫРЫБЫ:

- *Қазіргі иммунология, оның міндеттері мен жетістіктері. Иммундық жүйенің қызметтері*

ЖОСПАР:

- 1. Иммунология ғылым ретінде.***
- 2. Иммунологияның даму тарихы.***
- 3. Иммунитет теориялары.***

- ▣ *Иммунология – организмнің бөгде субстанцияларға генетикалық, молекулярлық, жасушалық жауап беру механизмдерін зерттейтін ғылым. «Иммунитет» сөзі алғашқыда юристік терминге жатқан (*immunitas* – лат. Бір нәрседен құтылу, босау.*

Негізгі иммунология тарихы ағылшын ғалымы Эдвард Дженнердің еңбегінен басталады

*Сиыр шешегімен ауырған
адамның табиғи шешекпен
ауырмайтынын дәлелдеді*

*Медавар иммунитет ағзаны тек
микробтан ғана емес, сонымен
қатар генетикалық бөгде
ағзалардың жасушалары мен
тіндерінен де қорғайтынын
дәлелдеді*

*Өзінің әдісін кеңінен таратып
егетін бекеттер
ұйымдастырды*

*1900ж. Ландштейнер қан топтарын
ашты*

*Луи Пастер вакцина жасаудың
универсалды тәсілін тауып
тырысқақ, күйдіргі, құтыру
ауруларына қарсы вакцина
жасады*

АДАМ ОРГАНИЗМНІҢ ИММУНДЫҚ ЖҮЙЕСІ

- ▣ *Бұл жүйе организмді жұқпалы ауру қоздырғыштарынан және басқа генетикалық жат агенттерден қорғайды.*
- ▣ *Арнайы жасушалар мен мүшелер бұның ең басты қызметін атқарады – “өзінікін” “бөгдеден” ажырату, бөгдені жою, организмнің ішкі ортасының тұрақтылығын сақтау.*
- ▣ *Иммундық жүйенің адам организмнің өзіндік антигендеріне табиғи **толеранттылық** /иммундық жауабының жоқтығы/ байқалады, өйткені бұларға эмбрионалдық кезеңінде танып үйренеді. Өмірде кездескен генетикалық заттар туралы хабар **иммундық естілікте** сақталады және бұлармен екінше рет кездескенде бұларды организмнен тез шығарады.*

Иммунология жетістіктері

*Имуноглобулин
молекуласының
құрылымын анықтады*

*Иммунды процестермен
жеке имуноглобулин
класстарының рөлі ашылды*

*Лимфоциттердің антиген
ажыратушы рецепторларын
тапты*

*Ісікке қарсы иммунитеттің
механизмдері жүйеленді
және т.б.*

*Аллергия негіздері пайда
болды*

Иммунологиялық бақылау қағидасының шығуы, 1969-70 ж. Иммунитеттің 2 жүйесін – жасушалық және гуморальдық жүйелердің ашылуына, қазіргі иммунологияның пайда болуына әсер етті.

Иммунитет дегеніміз — ағзаның антигендік қасиеті бар бөгде заттарды қабылдамауы, әртүрлі инфекциялық ауру қоздыратын бактериялар мен вирустарға, антигендік қасиеті бар бөгде заттардың әсерлерінің ықпалына ағзаның қарсы тұруы.

Иммундық жүйенің ерекше қызметі — ағзадағы зиянды микробтар мен вирустарды алдымен оқшаулап, содан кейін жояды. Оқинішке орай, үнемі ағзаға осындай заттар түсе берсе, күресе-күресе иммундық жүйе әлсірейді.

referatiks.ru

Шығу тегіне байланысты

Иммунитеттің 2 түрін ажыратады:

- ▣ Туа біткен /түрлік/*
- ▣ Өмірде пайда болған /персональдық/*

Туа біткен иммунитет

- ▣ *тұқым қуалаушылықпен беріледі және конституционды түрге лайықты болады. Мысалы, адамның ешқашан иттердің, ірі қара малдардың обасымен ауырмайтыны белгілі. Туа біткен иммунитет өте берік болады, бірақ абсолютты емес.*

Өмірде пайда болған иммунитеттің активті және пассивті түрлерің ажыратады.

Активті пайда болған иммунитет патогендік микробтардың әрекетіне қарсы реакцияның салдарынан дамиды, табиғи және жасанды болу мүмкін.

- ▣ Табиғи активті иммунитет инфекциядан кейін дамиды*
- ▣ жасанды активті иммунитет – вакцинациядан кейін.*
- ▣ Активті иммунитет ұзақ уақытқа сақталуы мүмкін, әсіресе инфекциядан кейін дамыйтын иммунитет /өмір бойы сақталуы мүмкін.*

Пассивті иммунитет дайын антиденелерді енгізу арқылы пайда болады.

- ▣ Табиғи пассивті иммунитет анасынан ұрыққа плацента арқылы немесе сүтпен берілген антиденелердің әсерімен түзіледі.*
- ▣ Жасанды пассивті иммунитет қанның сары суын немесе даяр антиденелері бар глобулиндерді енгізу арқылы пайда болады.*
- ▣ Пассивті иммунитет жылдам болады да бірақ 15-20 күнге дейін сақталады, ол уақытта бөгде антиденелер организмнен шығарылады.*

Иммундық жүйенің орталық мүшелері:

- ▣ *Сүйек кемігі. Бұл барлық қан жасушаларының бастаушы жасушаның негізін салушы. Жілік майының ретикулярлық стромасында β -лимфоциттер жетіледі.*
- ▣ *Тимус /айыршық без/ - тимуста бастаушы клеткалар Т-лимфоциттерге дейін жетіледі.*

Иммундық жүйенің шеткі мүшелері:

- ▣ *Көк бауыр*
- ▣ *Лимфа бездері*
- ▣ *Ішектің, тыныс алу жолдарының, несеп шығару-жыныс жолдарының кілегейлі қабығының лимфа фолликулары, көмей бездер.*
- ▣ *Шеткі мүшелердің тимусқа Т-тәуелді және В-тәуелді зоналары бар, олардың ішінде организмге антигендер енген кезде Т- және В-лимфоциттердің жетілуі /дифференциация/ жүреді.*

Қорытынды

Соңғы жылдары иммунды жүйе ағзаның басқа да жүйелеріне иммунды жауаптың иммунды хабарлы жасушалары өндіретін медиаторларымен (цитокиндер) реттеу қызметін көрсететіні дәлелдене бастады. Эндокринді, жүйе, т.б. жүйелеріне, ағзаның қан түзу мүшелерінің қызметіне иммунды жүйенің ерігіш өнімдері (цитокиндер) негізгі реттеуші факторлары екені белгілі болды. Иммунды жүйенің қызметі қаншалықты жұмыс істейтініне байланысты организмнің өмірлік деңгейінің қызметі айқындалды. Бұд қызмет иммунды жүйемен тығыз байланысты болмауы да мүмкін

▣ Пайдаланылған әдебиеттер:

▣ Интернет желілері

НАЗАРЛАРЫҢЫЗГА РАХМЕТ